Wskazówki

dotyczące wypełniania

oświadczeń majątkowych

składanych Wojewodzie Pomorskiemu przez

przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego

Podstawa prawna

- Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1875 t. j.)
- Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1868 t. j.)
- Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (Dz. U. z 2016 r., poz. 486 ze zm.)

- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 lutego 2003 r. w sprawie określenia wzorów formularzy oświadczeń majątkowych radnego gminy, wójta, zastępcy wójta, sekretarza gminy, skarbnika gminy, kierownika jednostki organizacyjnej gminy, osoby zarządzającej i członka organu zarządzającego gminną osobą prawną oraz osoby wydającej decyzje administracyjne w imieniu wójta (Dz. U. z 2017 r., poz. 2020 t. j.)

- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 lutego 2003 r. w sprawie określenia wzorów formularzy oświadczeń majątkowych radnego powiatu, członka zarządu powiatu, sekretarza powiatu, skarbnika powiatu, kierownika jednostki organizacyjnej powiatu, osoby zarządzającej i członka organu zarządzającego powiatową osobą prawną oraz osoby wydającej decyzje administracyjne w imieniu starosty (Dz. U. z 2017 r., poz. 2019 t. j.)

- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2009 r. w sprawie określenia wzorów formularzy oświadczeń majątkowych radnego województwa, członka zarządu województwa, skarbnika województwa, sekretarza województwa, kierownika wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej, osoby zarządzającej i członka organu zarządzającego wojewódzką osobą prawną oraz osoby wydającej decyzje administracyjne w imieniu marszałka województwa (Dz. U. z 2017 r., poz. 2015 t. j.)

Zobowiązani do składania oświadczeń majątkowych wojewodzie na podstawie ww. ustaw:

- wójt, burmistrz, prezydent miasta
- przewodniczący rady gminy/miasta
- starosta powiatu
- przewodniczący rady powiatu
- marszałek województwa
- przewodniczący sejmiku województwa

Terminy składania oświadczeń:

1. **Pierwsze oświadczenie:**
   - w terminie 30 dni od dnia złożenia ślubowania (wójt/burmistrz/prezydent miasta, przewodniczący rad/sejmiku)
   - terminie 30 dni od dnia wyboru lub powołania na stanowisko (starosta powiatu, marszałek województwa)
2. **Kolejne oświadczenia:**
   - corocznie do dnia 30 kwietnia, wg stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego
3. **Ostatnie oświadczenie:**
   - na 2 miesiące przed upływem kadencji (wójt/burmistrz/prezydent miasta, przewodniczący rad/sejmiku)
   - w dniu odwołania ze stanowiska (starosta powiatu, marszałek województwa)

Zasady ogólne

1. Oświadczenie należy złożyć na wzorach określonym ww. rozporządzeniach Prezesa Rady Ministrów.

2. Osoba składająca oświadczenie jest zobowiązane do starannego, zupełnego i zgodnego z prawdą wypełnienia każdej z rubryk formularza.

3. Na pierwszej stronie oświadczenia należy podać okoliczność jego złożenia np. „na dzień 31 grudnia 2016 r.”, „na dzień objęcia stanowiska”, „na koniec kadencji 2014-2018” itp.

4. W oświadczeniu należy zadeklarować majątek odrębny oraz objęty **wspólnością majątkową*** (wspólność majątkowa może być zniesiona umową w formie aktu notarialnego lub orzeczeniem sądu. **Majątek odrębny**** można nabyć w wyniku dziedziczenia lub darowizny. Obejmuje on również majątek nabyty przed zawarciem małżeństwa).

5. Należy pamiętać o wykazaniu majątku zgromadzonego zarówno w Polsce jak i zagranicą.

6. Informacje podane w oświadczeniu powinny być wyczerpujące, jednoznaczne i niebudzące wątpliwości.

7. Jeżeli któraś z rubryk nie ma zastosowania należy wpisać sformułowanie: „nie posiadam”, „nie dotyczy”, „nie jestem”, „nie uzyskałem” itp.

8. Oświadczenie należy podpisać i opatrzyć datą.

9. W przypadku wydruku oświadczenia wypełnionego elektronicznie należy umieścić parafkę na każdej stronie dokumentu.

10. * Wspólność majątkowa

Zgodnie z **Art. 31 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego** z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy **wspólność majątkowa** (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny).

** Majątek odrębny

Zgodnie z **Art. 33 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego** **odrębny majątek** każdego z małżonków stanowią między innymi:

- przedmioty majątkowe nabyte przed ustanowieniem wspólności ustawowej,
- przedmioty osobistego użytku,
- odszkodowania uzyskane z tytułu odszkodowania za uszkodzenie ciała oraz zadośćuczynienia,
- przedmioty uzyskane tytułem darowizny, dziedziczenia,
- nagrody za indywidualne osiągnięcia,
- prawa niezbywalne;
- przedmioty majątkowe uzyskane z tytułu nagrody za osobiste osiągnięcia jednego z małżonków;
- prawa autorskie twórcy, prawa twórcy wynalazku, wzoru lub projektu racjonalizatorskiego.

Część A

oświadczenia majątkowego

1. W części A należy pamiętać o podaniu, poza imieniem i nazwiskiem, również nazwisko rodowe (w przypadku zmiany nazwiska)
2. W polu wyznaczonym na wskazanie miejsca zatrudnienia, stanowiska lub funkcji, należy podać funkcję z którą wiąże się obowiązek składania oświadczenia (np. Burmistrz Brus, Przewodniczący Rady Powiatu Kościerskiego itp.)

Punkt I

cz. A oświadczenia majątkowego

1. W pkt. I należy pamiętać o środkach pieniężnych posiadanych w formie gotówkowej oraz zgromadzonych na kontach bankowych, funduszach inwestycyjnych, lokatach itp. Zarówno w polskiej jaki i obcej walucie wg stanu na dzień składania oświadczenia (np. 31 grudnia 2016 r.).
2. W przypadku posiadania papierów wartościowych należy wpisać ich nazwę, ilość i kwotę na jaką są wycenione.

Punkt II

cz. A oświadczenia majątkowego

1. W punkcie II należy wykazać wszystkie **nieruchomości*** niezależnie od tytułu prawnego np.: własność, współwłasność, dzierżawa.
2. W pkt. II ppkt. 3 dot. gospodarstwa rolnego w miejscu na przychód i dochód należy podać dwie kwoty, nawet jeśli maja tą samą wartość.
3. Jeżeli w pkt. II ppkt. 1. wykazano dom, to w ppkt. 4 należy wskazać działkę, na której jest wybudowany (jej powierzchnię, wartość i tytuł prawny),
4. Każda podana wartość nieruchomości powinna być zgodna ze stanem z dnia, wg którego składane jest oświadczenie (np. 31 grudnia 2016 r.)

*** Nieruchomość

Zgodnie z art. 46. § 1 Kodeksu cywilnego:

> „nieruchomościami są części powierzchni ziemskiej stanowiące odrębny przedmiot własności (grunty), jak również budynki trwale z gruntem związane lub części takich budynków, jeżeli na mocy przepisów szczególnych stanowią odrębny od gruntu przedmiot własności”

Punkt III i IV

cz. A oświadczenia majątkowego

- Należy wpisać zarówno udziały i akcje (ich liczbę i emitenta) będące w posiadaniu osoby składającej oświadczenie majątkowe, jak również udziały i akcje będące w posiadaniu współmałżonka w przypadku wspólności majątkowej.
- W przypadku posiadania akcji lub udziałów w spółkach handlowych należy określić czy stanowią pakiet większy niż 10 % i w jakiej wysokości uzyskano dochód z tego tytułu.

Punkt V

Cz. A oświadczenia majątkowego

- należy podać mienie (zarówno nieruchomości jak i **mienie ruchome******) nabyte w drodze przetargu, osobiście lub przez współmałżonka, od Skarbu Państwa, innej państwowej osoby prawnej, jednostek samorządu terytorialnego, ich związków, komunalnej osoby prawnej lub związku metropolitalnego.

- należy określić rodzaj mienia (np. działka budowlana), datę oraz podmiot, od którego zostało ono nabyte.

**** *Mienie ruchome*

Zgodnie z art. 44 Kodeksu cywilnego:

„Mieniem jest własność i inne prawa majątkowe”.

W rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego rzeczami są przedmioty materialne (art. 45 Kodeksu cywilnego), które mogą być przedmiotem praw cywilnych (takich jak np. własność). **Za ruchomości uważa się te, które nie są nieruchomościami** (ich częściami składowymi lub przynależnościami), są przedmiotami materialnymi, zostały wyodrębnione z przyrody, mogą być samodzielnym przedmiotem obrotu.

Punkt VI

oświadczenia o stanie majątkowym

W punkcie VI osoba składająca oświadczenia powinna odpowiedzieć na pytanie czy prowadzi działalność gospodarczą osobiście lub wspólnie z innymi osobami, zarządza taką działalnością, jest przedstawicielem lub pełnomocnikiem w takiej działalności.

W przypadku pozytywnej odpowiedzi należy podać:

- przedmiot prowadzonej działalności gospodarczej,
- **formę prawną działalności gospodarczej*****
- kwotę uzyskanego ***przychodu*** oraz ***dochodu*** (należy podać dwie wartości, nawet jeżeli są takie same).

***** Forma prawna działalności gospodarczej:

Przykładowe formy prawne prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce:

- Jednoosobowa działalność gospodarcza
- Spółka cywilna
- Spółka jawna
- Spółka partnerska
- Spółka komandytowa
- Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
- Spółka akcyjna

Punkt VII
Cz. A oświadczenia majątkowego

W punkcie VII osoba składająca oświadczenia powinna wskazać czy jest członkiem zarządu, rady nadzorczej, komisji rewizyjnej:

- w spółkach handlowych
- w spółdzielniach
- w fundacjach prowadzących działalność gospodarczą

W przypadku pozytywnej odpowiedzi, należy podać od kiedy pełni się wskazaną funkcję oraz wysokość uzyskanego w roku ubiegłym dochodu z tego tytułu.

Punkt VIII
oświadczenia o stanie majątkowym

W punkcie VIII należy podać każdy wcześniej nie wymieniony dochód, uzyskany w roku, którego dotyczy oświadczenie, ***odrębnie dla każdego tytułu uzyskania*** np. zatrudnienie, wynajem, prawa autorskie, umowy zlecenia itd.

Punkt IX
oświadczenia o stanie majątkowym

W punkcie IX należy wskazać wszystkie posiadane składniki mienia ruchomego o wartości powyżej 10 tysięcy zł np.:

- samochody i inne pojazdy mechaniczne
- dzieła sztuki (np. antyki, obrazy)
- biżuteria
- zwierzęta (jeśli nie wchodzą w skład gospodarstwa rolnego)
- domki kempingowe i inne obiekty, które nie są związane z gruntem w sposób trwały
- urządzenia i maszyny

- ✓ Jeżeli wykazany został pojazd mechaniczny należy określić ich markę, model i rok produkcji.
- ✓ W przypadku braku wiedzy na temat dokładnej wartości posiadanych przedmiotów przy decyzji o wykazaniu ich w oświadczeniu należy posiłkować się wartością szacunkową, rynkową.

Punkt X
oświadczenia o stanie majątkowym

W punkcie VI wykazując zobowiązania powyżej 10 tys. zł osoba zobowiązana do złożenia oświadczenia powinna podać warunki zaciągniętego zobowiązania, a w szczególności, zgodnie ze wskazówkami widniejącymi na wzorze oświadczenia:

- wobec kogo zostało zaciągnięte zobowiązanie (kto udzielił pożyczki),
- kwotę zobowiązania (wysokość zaciągniętego kredytu oraz stan zadłużenia na dzień, według którego składane jest oświadczenie)
- w związku z jakim wydarzeniem zostało zaciągnięte (np. zakup samochodu, remont domu, zakup mieszkania).

Część B
oświadczenia o stanie majątkowym

W cz. B należy przedstawić adresy nieruchomości w adekwatnej kolejności jak zostały one wymienione w pkt. II cz A

Np. jeżeli w cz A w pkt. II ppkt. 2 wykazano mieszkanie a w ppkt. 1, 3 i 4 wpisano „nie dotyczy" lub „nie posiadam", to cz B należy wypełnić następująco:

1. Nie dotyczy

2. Miejscowość, ulica, numer

3. Nie dotyczy

4. Nie dotyczy

Udostępnienie oświadczeń majątkowych w Biuletynie Informacji Publicznej

- ***Informacje zawarte w oświadczeniu majątkowym są jawne,*** *z wyłączeniem informacji o adresie zamieszkania składającego oświadczenie oraz o miejscu położenia nieruchomości.*

- ***Jawne informacje*** *zawarte w oświadczeniach majątkowych są udostępniane* ***w Biuletynie Informacji Publicznej***

Konsekwencje
niezłożenia oświadczenia majątkowego

Niezłożenie oświadczenia majątkowego mimo upływu dodatkowego terminu, o którym mowa w ustawach samorządowych przez :

1) **radnego gminy lub wójta** - powoduje wygaśnięcie mandatu w trybie odpowiednio art. 383 lub art. 492 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy

2) **radnego powiatu** - powoduje wygaśnięcie mandatu w trybie art. 190 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy;

3) **członka zarządu powiatu** - powoduje utratę ich wynagrodzenia za okres od dnia, w którym powinno być złożone oświadczenie do dnia złożenia oświadczenia.

4) **radnego województwa** - powoduje wygaśnięcie mandatu w trybie art. 190 ustawy dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy

5) **członka zarządu województwa** - powoduje utratę ich wynagrodzenia za okres od dnia, w którym powinno być złożone oświadczenie, do dnia złożenia oświadczenia.

Jeżeli członek zarządu województwa lub członek zarządu powiatu, nie złożą w terminie oświadczenia majątkowego, odpowiednio sejmik województwa lub rada powiatu odwołuje ich, w drodze uchwały, najpóźniej po upływie 30 dni od dnia, w którym upłynął termin do złożenia oświadczenia.

Odpowiedzialność za podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy

- W przypadku podejrzenia, że osoba składająca oświadczenie majątkowe podała w nim nieprawdę lub zataiła prawdę, podmiot dokonujący analizy oświadczenia występuje do Centralnego Biura Antykorupcyjnego z wnioskiem o kontrolę jej oświadczenia majątkowego.

- Podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy w oświadczeniu majątkowym, powoduje odpowiedzialność na podstawie art. 233 § 1 Kodeksu karnego

- **Art. 233. § 1. Kodeksu Karnego** *„Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3”.*